

ОКТАБРЬ — ХЎЖАЛИКЛАР ИҚТИСОДИЁТИНИ МУСТАХКАМЛАШДА ХАЛ ҚИЛУВЧИ ОЙ

Шу кунларда деҳқоннинг юмушлари ниҳоятда оғир. Ёз буйи тиним билмай қилган меҳнати зое кетмади. Далаларда мул ҳосил етиштирилди. Луппи-луппи очилган пахталар киши кўзини кунатади, тезроқ саранжомлаб олишга шовиштиради. Ҳозир республикамизнинг қай бир вилоятига борманг, бепоян пахтазорларда жўшқин меҳнатнинг гувоҳи бўласиз. Белига этак тутган теримчилар, зангори кемалари моҳирона бошқаратган механизаторлар, дурларни тракторларда пешма-пеш хирмонга ташитган ҳайдовчиларнинг қўли-қўлига тегмайди. Ватанимиз улкан хирмони тез кунларда тиклансин, деган ниҳоятда эрта тонгдан зар «сочилган» майдонларга ошқадилар.

Ҳа, айни кунларнинг ҳар дақиқаси ганимат. Октябр ойида ҳосилни йиғиб-териб олган миришкор ютади. Парварини кечиккан майдонларда ҳам пахта тула очилди. Қўнлар бирмунча совуқроқ бўлса-да, ҳаво очик, кўчк чарақлаб турибди. Гўе қўлай фурсатни бой берманглар, гайрат отини қамчиланг, дегандай сажийлик қилипти.

Мавсумда ҳар йилдагидек Андижон вилояти пахтакорларининг қарвонбошлик қилаётгани таҳсинга лойиқдир. Янги технологияни қўллаб, баҳордан оқ ишни пухта ташкил этган андижонликлар ҳар туз гузани меҳр ардоғида парвариллаб, эрта ва мул ҳосил етиштирдилар. Йиғим-терим ишлари ҳам уюшқоқлик билан киришилди. Ҳар бир шийпонда теримчи ва механизаторларга етарли шарт-шароит яратилган. Терилган пахта ҳақи вақтида берилмоқда. Шунинг натижасида кўнлик курсаткичлар оқори бўлаётди. Унлаб зенно, бригадалар маррага етган бўлишса-да суръатни бушаптиришмаёпти.

Шунингдек Сурхондарё ва Бухоро вилоятлари деҳқонлари ҳам фидокорона меҳнат қилишяпти. Хоразм, Навоий, Фарғона вилоятлари пахтакорлари ҳам оқ олгини саранжомлаб олишда жонбозлик кўрсатишмоқда. Маррага яқин кунларда етиш учун бор имкониятлардан оқилона фойдаланишяётганлар муровдига етди.

Бироқ мавсумда сусткашликка йўл қўйилмаган жойлар ҳам йўқ эмас. Ана шуниси кишини ранжитади. Олдинги йиллардагидек

Қорақалпоғистон Республикаси, Жиззах ва Сирдарё вилоятларида сусткашлик давом этаётди. Ушбу вилоятларнинг баъзи туман ва ҳужаликларидан бир кунда йиллик режанинг атиги бир фоизи атрофида пахта тайёрланаётгани гоё ташвишлидир. Ахир, бу кетишда эртага яна «атанг» деб қўйилмайми? Нахотки, илгари йўл қўйилган хатолардан сабоқ олишмаса!? Қолаверса, ганимат онларни боғлаб бергани йўқ. Эртанинги етингарчилик бошланса, яна юзлаб тонна бебаҳо бойлигимизни йўқотамиз.

Вақт — зар, олтин! Терим суръатини ошириш чораларини зудлик билан куриш ларкор. Ахир, далаларда шунча ҳосил етиштирилганча талай ҳаракат, кўп меҳнат сарфланган, беҳисоб пешона терлари тўкилган. Оқ олтин биз учун азиз, у қимматбаҳо бойлик. Мамлакатимиз равнақи, ҳаётимиз фаровонлиги асоси у.

Халқимизда эрта эккан эрта уради деган нақд бор. Келуси йили-ғалладан мул ҳосил олишни ниҳоят қилган деҳқон уруғлиқни шу кунларда экиб совуқ тушгунча бир текис ундириб олади. Илдизи мустаҳкам қучат қишга чидамли бўлади, баҳорда яхши авж олади. Бошгои бўлиқ етилади.

Деҳқончилик илмини пухта эгаллаган андижонлик галлакорлар гайрати бошқаларга ибрат бўлмоғи лозим. Афсуски, Топкент, Қашқадарё, Жиззах, Сирдарё вилоятларида кузги ғалла экишда сусткашлик қилинаёпти. Қўнгина майдонлар сифатли тайёрланмаган. Баъзи жойларда эрта меъсрдаги уруғлик ташланмапти. Бу аҳволда қандай қилиб қўзланган ҳосилни ундириш мумкин?

Яна бир муҳим юмуш — озуқа жамғаришга эътиборни қўйиштиришдир. Биринчи октябрдан қишлоқ бошланди. Жониворларни қишлоқдан туқ ва соғлом олиб чиқилиши биринчи шартли озуқа гамлашидир. Ғалладан бўшган ерларга экилган макка, шунингдек, беда ва бошқа усимликларни тезроқ уриб, сомонхоналарга жойлаш керак. Негаки, совуқ урган макка яроқсиз бўлиб қолади, мол хушламайди.

Дарҳақиқат, октябр ҳосилни йиғиб-териб олишда, кузги дон экишда муҳим давр ҳисобланади. Кузги юмушларни шу муддатда бажарган деҳқоннинг эккан-урганида биража бўлади, ҳамени тулиб, иқтисоди мустаҳкамланади.

МАВСУМ КАХРАМОНЛАРИ

Ҳозир юртимизда ҳамма пахтакор. Кўпчилик касби-коридан қатъий назар ўз ўрнини пахтазорда деб билади. Барча деҳқонларимиз томонидан етиштиридан ҳосилни нест-нобуд қилмасдан, қисқа фурсатда йиғиштириб олишда ўзининг ҳиссасини қўшмоқда. Бўка туманидаги «Гулистон» жамоа хўжалиги ҳисобчиси Майрамхон Мўйдинова ҳам ана шундай ақолиб фазилатли инсонлардан бири. У ҳозирги долзарб паллада далага чиқиб, хўжалик хирмонининг юксалишига мўносиб улуш қўшмоқда. Ҳар кун 80-100 килограмдан оқ олтин териб, хирмонга тўқяпти.

СУРАТДА: Майрамхон Мўйдинова пахта даласида. Х.АВВАЛОВ олган сурат.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ХАЛҚ ТАЪЛИМИ ХОДИМЛАРИГА!

Азиз уқитувчилар, меҳрибон мураббийлар!

Сизларни касб байрамингиз — халқ таълими кўни муносабати билан чин қўнғилдан самимий табриклайман.

Дон оқимиз шарқона эҳтиром билан сизларни УСТОЗ деб эъзозлайди. Зеро, сизларнинг қалбини уйғотадиган, уларнинг юракларидан истеъод булоқларини очадиган, инсоннинг ўзлигини танитадиган сиз — устозларсиз!

Азиз устозлар! Ватанимиз, заманимиз, дилимиз ва тилимиз мустақил бўлганига ҳам 5 йил тўлди. Ана шу давр ичида тарихимизнинг ўқилмаган саҳифаларида, маланин ва маънавий меросимиздан еш авлодни огоҳ этиш, уларда Ватанга бўлган меҳр-муҳаббатни тарбиялаш, ўзликини англаш, шунингдек, дунё тараққийидан баҳра олиб давлатимизни ривожланган мамлакатлар

қаторига олиб чиқадиган ворислар етиштириш борасида сизнинг ҳиссатиз бекинесиз.

Илму маърифатда, маънавиятда жаҳонга машҳур бўлган шарқона мактабимиз бор. Ана шу улкан дарсхона аъёналарини жаҳон андозлари билан боғитиб, уни такомиллаштириб, еш авлод онгига синдириб борсангиз, улардан руҳий ва жисмоний соғлом авлод етиштирсангиз ҳақиқий ватанпарварлик бурчингизни адо этган бўласиз.

Маънавияти юксак, Ватанга содиқ авлодни тарбиялашдек машаққатли, шу билан бирга фахри фаолиятингизда улкан муваффақиятлар тилайман ва барчангизга Оллоҳдан сийҳат-саломатлик, онлангизга тоғувлик сўрайман. Шижоат, фидойилик, изланувчанлик сизларнинг ҳаммиша ҳамроҳингиз бўлсин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

МАРРАДАН ЎЗГАНЛАР

• ОЛОТ туманидаги

«Олот» ижара хўжалиги

Бухоро вилоятида биринчи бўлиб йиллик пахта тайёрлаш топширигини бажарди. Хирмонга режадаги 694 тонна ўрнига 710 тонна пахта уюлди.

Мўл ҳосил етиштиришда ижара пудрати асосий омиллардан бири бўлди. Ҳар гектар ердан ўртача 35-40 центнерга ҳосил кўтарилиди. Ижарачилар яна 300 тонна оқ олтин топширишга аҳд қилдилар.

• ШОВОТ туманидаги «Соҳибкор» жамоа хўжалиги пахтакорлари Хоразм вилоятида биринчи бўлиб давлатта пахта сотиш буюртмасини удалади. Қабул пунктларига 1200 тонна пахта топширилди. Ҳосилдорлик ўртача 40 центнерга етай деб қолди.

• МАРҲАМАТ туманидаги Тўхтасин Мирзаев номли жамоа хўжалиги пахта тайёрлаш топширигини бажарди. Хирмонга 3061 тонна пахта тўкилди. Ҳосилнинг 1600 тоннаси уруғлик учун қабул қилинди. Ўртача ҳосилдорлик 27,3 центнерни ташкил қилди. Йиғим-терим давом этмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг Фармони

РЕСПУБЛИКА ХАЛҚ ТАЪЛИМИ СОҲАСИДА АЛОҲИДА ЎРНАК КЎРСАТГАН ХОДИМЛАРДАН БИР ГУРУҲИНИ МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Мамлакатимизда таълим тизимини такомиллаштиришга, ешларимиз онгига миллий ғурур ва истиклол мафқураси ғоясини синдиришга қўшган шахсий ҳиссаси ҳамда халқ фаровонлиги ошишига, тинчлик ва барқарорлик сақланишига хизмат қиладиган улкан ишлари учун қўйидагилар мукофотлансин:

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» ОРДЕНИ БИЛАН
АБДУЛЛАЕВА Саодатжон — Хазорасп туманидаги 45-ўрта мактаб ўқитувчиси, Хоразм вилояти
АБДУМАННОНОВ Отакул — Хатирчи туманидаги 26-ўрта мактаб ўқитувчиси, Навоий вилояти
АКРАМОВА Мустароҳон Хожихоновна — Марғилон шаҳридаги 16-ўрта мактаб ўқитувчиси, Фарғона вилояти

АМОНОВ Камол — Урғут туманидаги 34-ўрта мактаб директори, Самарқанд вилояти
АРИПОВА Гавхар Хамидовна — Қўқон шаҳридаги 25-ўрта мактаб ўқитувчиси, Фарғона вилояти
ВАФАЕВ Шуқрулла Кочкарович — Эллиқалъа туманидаги 5-ўрта мактаб ўқитувчиси, Қорақалпоғистон Республикаси
ЖЎРАЕВ Барот — Гулистон туманидаги 16-ўрта мактаб ўқитувчиси, Сирдарё вилояти

ИКРАМОВА Нигора Тураповна — Мирзо Улуғбек туманидаги 120-ўрта мактаб ўқитувчиси, Тошкент шаҳри
ЙЎЛДОШЕВ Тошпўлат — Пискент туманидаги 28-ўрта мактаб ўқитувчиси, Тошкент вилояти
КРАСИЛЬНИКОВА Любовь Михайловна — Андижон шаҳридаги 43-ўрта мактаб ўқитувчиси

МАМАСОЛИЕВ Йигитали — Денос шаҳридаги 9-ўрта мактаб ўқитувчиси, Сурхондарё вилояти
МИРХОНОВ Ринат Бўриевич — Бухоро шаҳридаги 16-ўрта мактаб директори

НАЗАРОВА Гули — Шўрчи туманидаги 44-мактаб ўқитувчиси, Сурхондарё вилояти
ОЧИЛОВА Анара — Каттақўрғон туманидаги 33-ўрта мактаб ўқитувчиси, Самарқанд вилояти

РАСУЛОВ Мустафо — Ғузор туманидаги 8-ўрта мактаб ўқитувчиси, Қашқадарё вилояти
СУЛАЙМОНОВ Орибой — Чимбой туманидаги 4-ўрта мактаб ўқитувчиси, Қорақалпоғистон Республикаси

ТОҶИБОВЕВ Каримжон — Поп туманидаги 8-ўрта мактаб ўқитувчиси, Наманган вилояти
ТЎРАМУРОДОВ Абдуғаффор — Зомин туманидаги 25-ўрта мактаб ўқитувчиси, Жиззах вилояти
ХАРИТОНОВА Нина Трофимовна — Жиззах шаҳридаги 5-ўрта мактаб ўқитувчиси

ХЎЖАЕВА Мастура Шариповна — Ромитан туманидаги 2-ўрта мактаб ўқитувчиси, Бухоро вилояти
ШАРОВА Муҳаббат Араповна — Қарши шаҳридаги 5-ўрта мактаб ўқитувчиси, Қашқадарё вилояти
ШЕРАЛИЕВ Абдураззоқ — Норин туманидаги 11-ўрта мактаб ўқитувчиси, Наманган вилояти
ЎСУПОВ Азизжон — А. Икромов туманидаги 197-ўрта мактаб ўқитувчиси, Тошкент шаҳри

ЎРИНБОВЕВ Мамашариф — Шахрихон туманидаги 13-ўрта мактаб ўқитувчиси, Андижон вилояти
ҚАЮМОВА Шоҳида Рашидовна — Тошкент туманидаги 6-ўрта мактаб ўқитувчиси, Тошкент вилояти
ҚОДИРОВА Шарифа Қодировна — Гулистон шаҳридаги 9-ўрта мактаб директори, Сирдарё вилояти
ҚУРБОНБЕКОВА Амина — Ғурлан туманидаги 1-ўрта мактаб ўқитувчиси, Хоразм вилояти
ҲАМРОЕВ Шухрат — Нурота туманидаги 18-ўрта мактаб ўқитувчиси, Навоий вилояти

Ешларга таълим бериш, жисмонан ва руҳан соғлом авлоднинг камол топшириш, уларни ватанпарварлик, она-Ватанга муҳаббат, содиқлик ҳамда порлоқ келажак эгалари эканликларига қатъий ишонч руҳида тарбиялаш учун энг яхши моддий ва ахлоқий муҳитни таъминлашда Ўзбекистон давлати ва халқи олдидаги жуда катта хизматлари учун қўйидагилар мукофотлансин:
1-ДАРАЖАЛИ «СОҒЛОМ АВЛОД УЧУН» ОРДЕНИ БИЛАН
АБДУҒАНИЕВА Ханипановна — Учқўрғон туманидаги 24-ўрта мактаб директори ўринбосари, Наманган вилояти
АЗИМБЕКОВА Муҳаббат Абдурахмоновна — Самарқанд вилояти сил касалликлари шифохонасининг «Йулдош» мактаби ўқитувчиси
БАҲОДИРОВА Валентина Григорьевна — Қамаш туманидаги «Меҳрибонлик уйи» директори, Қашқадарё вилояти
(Давоми 2-бетда)

Хирмонга барака

РЕСПУБЛИКА ВИЛОЯТЛАРИДА ПАХТА ТАЙЁРЛАШНИНГ БОРИШИ ТЎҒРИСИДА 1996 ЙИЛ 3 ОКТАБРГАЧА БЎЛГАН МАЪЛУМОТ

(Режага нисбатан фоз ҳисобида)

Вилоятлар	Бир кунда	Мавсум бошдан буён
Андижон	1,71	70,78
Сурхондарё	1,62	60,90
Бухоро	1,57	59,13
Хоразм	1,65	57,31
Навоий	1,58	53,30
Фарғона	1,39	51,96
Самарқанд	1,52	51,40
Қашқадарё	2,23	48,61
Наманган	1,70	44,91
Қорақалпоғистон Республикаси	1,20	33,10
Топкент	2,30	31,02
Сирдарё	1,84	19,22
Жиззах	1,54	18,74
Республика буйича	1,70	46,82
1995 йилда	1,92	66,81

ЖУМЛАДАН ИНГИЧКА ТОЛАЛИ ПАХТА (Тонна ҳисобида)

Сурхондарё	914	21323
Қашқадарё	527	4774
Наманган	—	—
Республика буйича	1441	26097
1995 йилда	1522	35023

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ МИЛЛИЙ ХАВҒСИЗЛИК КЕНГАШИНИНГ МАЖЛИСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

1996 йил 1 октябр кўни Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов раислигида Миллий Хавфсизлик Кенгашининг навбатдан ташқари мажлиси бўлди.

Кенгашда қўшни Афғонистон ислом давлатида «Толибон» ислом ҳаракати мамлакат пойтахти Кобулда ҳокимиятни эгаллаб олгани натижасида вужудга келган ташвишли ҳарбий-сиёсий вазият куриб чиқилди.

Кенгаш мажлисида Афғонистондаги уруш 17 йилдан зиёдроқ давом этаётгани ва бу уруш 1989 йилда собиқ СССР қўшинлари бутунлай кейин ҳам тухтамагани ниҳоятда катта ташвиш уйғотяптани қайд этилди.

У ерда турли сиёсий-этнолик гуруҳлар ва ҳаракатлар уртасида ҳокимият учун уруш кетмоқда ва бу уруш туфайли жафокаш афғон халқи жабр тортмоқда.

Ўзбекистон бу мамлакатда терроризм, гиеҳандлик, инсон ҳуқуқларининг бузилиши авж олганидан жиддий ташвишланмоқда.

Мажлис иштирокчилари ўз нутқларида Ўзбекистон раҳбарияти Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик ташкилоти ва бошқа халқаро ташкилотлар минбаридан бир неча марта Афғонистонга нуқул-яроғ ва ўқ-дориларни етказиб беришни тақиқлаб қўйиш ташаббуси билан чиққанига эътиборни қаратди.

Ўзбекистоннинг бу ташаббусларини БМТ аъзола-

ри бўлган кўп давлатлар, Раббоний тарафдорларидан ташқари, халқаро жамоатчилик кенг қўллаб-қувватлади.

Кенгаш мажлисида, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси БМТ қўйидаги, Марказий Осиё минтақасида тинчлик ва хавфсизлик ишига, қўшни мамлакатларнинг ички ишларида аралашмасликка қаратилган тинчликсевар ташқи сиёсатни изчиллик билан ўтказишга содиқлиги ва Афғонистондаги можарони тинч йўл билан бартараф этиш тарафлари экани ҳам таъкидланди.

Курилган масала юзасидан тегишли қарор қабул қилинди.

АФҒОНИСТОНДАГИ ВОҚЕАЛАР ХУСУСИДА

га тарқатгани ҳамда босиб олинган ҳудудларда диний муассасиблик тақозо этаётган бошқаришларни шунингдек бағишланди. Шунинг учун ҳам жаҳон мамлакатларининг кўпчилигида оммавий ахборот воситалари Афғонистон ва унинг тевариғидаги вазиятга асосий эътибор бераётгани табиий ҳолдир.

Ўзбекистон Республикаси Миллий Хавфсизлик Кенгашининг навбатдан ташқари мажлисида Афғонистондаги мавжуд ташвишли вазият муҳокама қилинди.

Мажлисда Афғонистондаги сунити воқеалар, энг аввало «Толибон» ислом ҳаракати Кобулини эгаллагани, бу ҳаракат иштирокчиларининг таъсири мамлакатнинг жуда кўп жойи-

колатчаласи ҳудудига бостириб кириб, Нажибулло, унинг оила аъзолари ва тарафдорларини ваҳийларга улдирилди, уларнинг жасадини дафн этмай, шаҳар марказида ҳаммаини қуриши учун қўлдириб, таққирладилар. Бу ваҳийлик эрта асрдаги дахшати даврда эмас, бугунги кунда — XXI аср бугунасида содир бўлганини тасаввур этиш қийин.

Толибларнинг инсон ҳуқуқларини ҳесаккин чеклашга қаратилган ҳаракатларини изоҳлаб бўлмайди. Улар хотин-қизларнинг румол урамай ва тан маҳрам ҳамроҳ бўлмаган ҳолда кўча чиқишини, мактабда ўқишини, ижтимоий фойдали иш билан шугулланишини тақиқлаб қўйишган. Улар урнатган тартиб буйича аҳолининг евро-

пача кийинишига, эркекларнинг эса соқол олдиришига йўл қўйилмайди. Ҳозирги кунда Кобул кўчаларида толиблар урнатган тартибни бузишга боғинган аёллар ва эркекларни калтаклаш ҳоллари қайт этилмоқда.

Раббоний ҳукмати қўшинлари, шунингдек, урушнинг узок давом этаётганидан ноҳор аҳолига тушиб қолган маҳаллий аҳоли толибларга тегишлича қаршилик кўрсатолмаётгани алоҳида ташвиш уйғотди.

Ҳозирги урушнинг афғон халқи манфаатларига ҳеч қандай алоқаси йўқ. Бу уруш турли уруғ-аймоқларнинг, жиний турларнинг ўз таъсир доирасини қўчайтириш ва ҳокимиятни қўлга олиш учун очилган-очик курашга айлинди кетди.

Бу жафокаш мамлакат аҳолисининг кўп қисми тинч меҳнатдан маҳрум бўлиб, турмуш учун зарур воситалар асосан қурол кўчи билан қўлга киритилишига қўнчиб қолгани — Афғонистонда озир вазият вужудга келадиганининг сабабларидан биридир. Мамлакатда таъсирчан ва кучли марказий ҳокимият йўқ. Жуда кўп қуролли тузилмалар парчаланиб, ўзларининг қабих мақсадлари йўлида ўз ҳолга ҳаракат қилмоқда.

Ғарбдаги оммавий ахборот воситаларининг ешишча, Афғонистонда содир бўлаётган воқеалар таъсирчан ва урнатилган урғул-аймоқларнинг, жиний турларнинг ўз таъсир доирасини қўчайтириш ва ҳокимиятни қўлга олиш учун очилган-очик курашга айлинди кетди.

да юз бераётган вазиятга бефарқ қараб тура олмайди.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов Афғонистонга қурол-яроғ етказиб беришни тақиқлаб қўйиш тўғрисидаги тақлифни бечара бор уртага қўйди. Ўзбекистоннинг бу ташаббусини халқаро ҳаммаини, шу жумладан АКШ, Россия, Европадаги кўп давлатлар кенг қўллаб-қувватлади. Айни пайтда бу тақлифнинг аҳамиятини Президент Раббоний ва унинг тарафдорлари аниқлаб етмадилар.

Ўзбекистон раҳбарияти бошқа манфаатдор давлатлар билан биргаликда тегишли маслаҳатлашув ва урнатилган урғул-аймоқда, мазкур можарони тинч йўл билан бартараф этишга қўмрақлашув юзасидан зарур чора-тадбирлар ишлаб чиқилиб, амалга оширилмоқда. (УаА).

Оқ олтин — 96

ДЕХКОНЧИЛИК ҲАЛОЛЛИКНИ ХУШЛАЙДИ

УНГА ХИЁНАТ ҚИЛГАН ЖАЗОСИНИ ТОПГУСИДИР

Сайхунбод туманидаги «Шўрузақ» ширкатлар уюшмасида тажрибали деҳқон Шотмурад Шотмурадовни кўнглик таъинлади. У бугун ҳаётий пахтачиликка бағишлади. Олий пахтакорлик бригадалари бўлинигача бўлган йўлни босиб ўтди. Тошўлат ака фарзандларига ҳам ўз тажрибасини ўргатмоқда. Жамoa аъзолари жорий йилда яхши ният билан 96 гектар ерда гўза ўстиришган эди. Айни пайтда ҳосилни йиғиштириб олиш қўзғалин давом этмоқда. Суръат кўндал-кўна ортиб борапти.

СУРАТДА: тажрибали бригада бошлиғи Шотмурад Шотмурадов фарзандлари Олимбой ва Савийлон билан ҳосил чўғини кўздан кечиришмоқда.

Н.МУХАММАДЖОНОВ олган сурат.

МАВСУМ ПЕШҚАДАМЛАРИ

Яккабоғ туманидаги Амир Темур номида жамoa-ширкат ҳужалиги пахтакорлари етилган ҳосилни тезроқ йиғиштириб олишда муҳим тадбирлар асосида иш олиб бораётганлар. Бу иш айниқса ҳужаликнинг Корасув ширкатлар уюшмаси далаларида намунали ташкил этилган.

Корасувликлар 240 гектар майдонга «Юлдуз» навли чигит экиб, парваришни илгор деҳқонлар тажрибаси асосида қилганлар. Улар пахта йиғим-теримини ҳам ушшоққоқ билан ташкил этиб, ҳар кун даволатда 4-5 фойз пахта териб топширмоқдалар.

Ҳужаликнинг Олимжон Рузиев, Худойкул Юсупов бошқарувда ширкатлар далаларида ҳам пахта йиғим-терими ушшоққоқ билан ташкил этилган. Пахтакорлар текшириш 40-45 центнер ҳосил етиштириш учун фидоларона меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги кунларда иккала ширкатлар жамoасида ҳам ҳар кун 4,5-5 фойз микдорда ҳавохор териб, топширилмоқда.

Унлаб пешқадим теримчилар мавсум бошидан бун ҳар кун 150-160 килограммдан дур териб хирмонга тўймоқдалар. Муаттар Имомова, Соҳиба Рузиева, Назира Тожиёва, Юлдуз Яллаева, Азиза Равшанова, Нилуфар Мирзаевларнинг терган пахтаси 4-5 тоннага ташкил этмоқда.

Ҳа, Амир Темур номида жамoa ширкат ҳужалиги туманда пешқадим ҳужаликлардан саналади. Утган йили улар 606 гектар майдондан 1900 тоннадан ортиқроқ юқори навли ҳосил етиштириб 17 миллион сўмдан ортиқ даромад қилгандилар. Жорий йилда ҳужалик заршунослари 703 гектар майдонда деҳқончилик қилишиб, 20 миллион сўмдан ортиқроқ даромад эгаси бўлиш режасини белгилашган.

Хайрулла Тўраев.

ПАХТАЗОР ЧИРОЙИ

Зиеддон Фозилов раҳбарлик қилаётган бригада даласи канал бўйида. Ҳаёлимда экин майдонлари пахтачиликка жойлашганмикин деган уй. Икки томон пахтазор. Қуш нурида товланган оқликдан қўз қамашди. Бригада жамoада пешқадимлик қилапти. Ишчи кучи етарли. Белгита этак тутган теримчилар, ердама келган ҳашарчилар катта бир пайкалда меҳнат қилишяпти. Яратилган шартонни библиш мақсадида шийпон сари юрдик. Атрофи дов-дархатлар билан уралган замонавий бино. Соясалқин супа, гир-атроф саришди. Иккита қозонда овқат пишияпти, чой қайнаб турибди. Хоналарда қатор ёнма-ён қўйилган қараотлар. Радио, телевизор, кўча ма, ҳатто музлатгичча келтириб қўйилди. Шийпонга сизмай қолганлар учун ҳам узига хос шарт-шароит яратилди. 3 та кўча вагон этоқхона вазифиниси утамоқда. Нарироқда турган тележаха атрофи гажум. Теримчилар пахтазорини тарозидан утказиб, алоҳида шийпонага қўйиб эттириб олишчак, яна эгак ораллаб ишга кириштиряпти. Бригада сарқори Зиеддон акани ҳам шу ердан топдик. Оғирда кирза этик, баланд бўйли, гавали йиғит.

— Илгир-илгир давларнинг қадрига этиб, имкони борича терим суръатини оширяймиз, — дейди у. Худо хоҳласа, марра яқин. Бригадининг ҳосилни йиғиштириб олиш билан боғлиқ барча ишлардан кўнгли тулиб турганини гап-сузларилан, шодон чеҳрасидан пайкади. Аслида пахтакор учун ўз меҳнати самарасини куришдан ортиқроқ бахт борми? Зиеддон ака ва унинг аҳил жамoаси йил бўйи орзиқиб қутилган онларни хуш кайфият билан қайтарилла меҳнат қилишяпти. Пахтазор оралаб, теримчилар билан бирма-бир рубару келар эканми, узимизда ҳам қандайдир руҳий қутаринкиликни ҳис қилдик.

— Баҳриниса опа Бозорова, бригадаининг энг илгор теримчиси, — дея таништириди Зиед ака, бизга бошқалардан чамаси ун метр олинда пахта териб келаятган аслини курсатиб. Яқинроқ бориб теримчи опа билан саломлашдик.

— Ҳосилни узимиз етиштирилди. Энди тайер даромадин бировларга бериб қўямиз, — дейди Баҳриниса опа самийий илмайлиб, ҳар кун 85-90 килограммга етказиб пахта таятир. Иш ҳақи Узбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг шу йил 22 августдаги қарорига қўра, бир килограмм учун 2 сўмдан ҳар беш кунда мунтазам тулаб боришмоқда. Утган беш кунда Баҳриниса опа 850 сўм пул олди. Сўхбатлашиб турганимизда қўнги эгак оралаб пахта териб келаятган яна икки теримчи бизга этиб олишди. Улар Пошшахон Муминова, Шаҳриниса Дадаевалар ҳам шу бригада аъзолари. Улар Баҳриниса опадан орда қолмай, басма-бас беллашиб меҳнат қилишмоқда. Унумли ишлаш учун барча қулайликларини яратиб берилганлиги муваффақиятлар омили бўлмоқда. Ана шу бос, бригада миришқорлари кўнги йиллик режанинг 3,5-4 фойзи микдорда пахта тайерлашга эришмоқдалар. Олтинпазлар давлат режасини бажариш арафасида.

Утган беш кунлик курсаткичлар бўйича мазкур бригада Пискент туманидаги «Пискент» жамoa ҳужалигида илгор деб топилиб, муқофотга сазовор бўлди. Дефоляциянинг ўз вақтида пухта утказилганлиги боис, қувақлар ҳам тез очилди. Айни терим қизиган паллада Олмалик шахридан 100 нафар ҳашарчининг ердама этиб келганлиги кўнлик пахта тайерлаш суръатини ошириб юборди. Бирлашма раиси, таникис қимегар Илҳомжон Иброҳимов бошчилигидаги ҳашарчилар ҳар кун бригадала хирмонига 6-7 тоннагача пахта териб тукишмоқда. Улар ҳам туман ҳужаликлариде пахта йиғим-теримда қатнашаётган ҳашарчилар уртасида пешқадимлик қилишяпти. Бригадада машина терими ҳам ажиди. Тажрибали меҳанизатор Исроилжон Дўстматов пухта созланган терим агрегатидан ҳар кун 8-10 тонна хирмон бунед этаяпти.

Бригаданинг Аҳмаддон Ҳайитметов, Уктамон Эргашев ва Ҳасанбой Фозилов сингари забардаст аъзолари ҳам бутунги пахта мавсумининг ҳақиқий фидойиларидир. Аҳил жамoанинг астойдил сай-ҳаракатлари туфайли хирмони кун сайин юксалмоқда.

Иброҳим ТОШЕВ,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

Илгиринг ҳар бир даври қишлоқ ҳужалиги хосиллари учун масъулиятли пахта ҳисобланади. Айниқса йил бўйи пешона тер эвазига етиштирилган ҳосил йиғиштириб олишда қўнглик ва туманлар раҳбарларининг лоялиги ҳамда муносабатда бўлганлиги сабабли 13 минг гектардаги гўлани бегона ўт босиб кетди. Натигада пухта майдонларидан атрофликча таҳлил қилиб, тармоқини тарқиланган ва бошқа қўнглик сабабларга қўра 1996 йили Андижондан ташқари бирорта вилоят бошқоқни дон етиштириш топширини бажаромади, давлатга галла сотишни эса фақат еттига вилоят урдалади.

Галлачиликда кейинги уч-тўрт йил эришилган натижалар, бир қатор вилоят ва туманларда сугорилган ерларда тушган тажриба, қўнглик миқтакаларда йул қўйилган камчилик ҳамда нуқсонлар Вазирлар Маҳкамаси томонидан атрофликча таҳлил қилиб, тармоқини ривожлантириш йўналишлари, молий-техника таъминоти билан боғлиқ долзарб вазифалар белгилаб олинди. Ана шу барча масалалар Вазирлар Маҳкамаси томонидан 1996 йил август ва сентябрь ойларда қабул қилинган иккита муҳим қарорда тула-туқис уз инфодасини топди. Бу ҳужжатларда 1997 йил ҳосили учун бошқоқни дон етиштириш кўпайтириш билан боғлиқ барча ташкилий-иқтисодий масалалар ҳақи этиб берилди. Хусусан, минерал уғит, энгилмайдан материалларнинг етарлиги, тухтовиз етказиб бериш масалалари ўз ечимини топган.

Бизинг вилоятлар, туманлар ва ҳужаликлар раҳбарларининг узибуларчилиги оқибатида 1997 йил ҳосили учун экилган майдонларда 68 минг тонна уруғлик етишмаслиги сабабли Вазирлар Маҳкамаси энг сўнги чорани қўришга мажбур бўлди; давлатга сотилган лондан пушча микдордаги галла кейин қайтарилди шари галла уруғлик учун ажратилди. Яъни етарлиги уруғлик жамгармаган масъулиятсиз раҳбарларнинг ҳатоси ҳукумат томонидан охири марта тузатилади. Бу тадбирларнинг барчаси 1997 йил ҳосили учун пухта замани яратилш мақсадида амалга оширилиши.

Хуш, Вазирлар Маҳкамасининг галлачиликни жалал ривожлантириш юзасидан қабул қилган кейинги иккита қарориде белгилаган тадбирлар, уларда курсатиб утилган йул-йўриқлар қандай адо этилмоқда? Бошқоқни дон етиштириш соҳасида тушланган тажрибалар, мутахассисларнинг тавсиялари экип ишларинг ҳар бир миқтакаини табиий-иқлим шартонидан келиб чиққан ҳолда септиб-ойининг иккинчи ярмида, октябрнинг дастлабки икки декадасида, жула узоғи билан унинг охиригача бажарилишга таъвоқ элади. Шунга мувофиқ равишда Қорақалпоғистон Республикаси ва вилоятларда галла экишни бошлаш ҳамда уни тутааллиниг энг мақбул муддатлари белгилашган. Юқориде таъкидланган қарорларда ва шу масала юзасидан белгилаган тадбирлар юқори ҳосилдорликка эриштириш муҳим шартлари — ер ҳайлан ва тупроқни экишпа

нг, Қашқадаро — 10 минг, Самарқандда 9 минг, Хоразмда эса 10 минг гектар ердаги дон бой берилди. Худди шунга ухшаш манзара Сирдаре вилоятида ҳам юз берди. Ер эгасиз бўли касаллик ва ҳашаротларга қарши дориллаш, ҳайдон, ерни экишпа тайерлаш пайтида гектарига 70—150, тупроқ таркиби озукта қўн эҳтиёж сезаётган миқтакаларда эса 220 килограммга етказиб минерал уғит билан озиклантириш, пешма-пеш сугорил ва совуқ қўнлар бошлангунча қалар ҳезилликни туллатиб олинишга эришилди аниқлаш равишда белгилаб олинган. Бу вазифалар маънақатининг Андижон, Фарғона, Наманган вилоятларида дуруст бажарилишига афсуски, Жиззах, Сирдаре, Навоий, Топкент вилоятларида ҳақида буғилди фикрни айтиб бўлмайдим. Ана шу вилоятларда галла экилаган ерларда хозиргача тула-туқис ҳайдаб бўлиб, барча ҳужаликларда экиш қизгин олиб борилиши зарур эди. Октябр ойининг дастлабки кунини берилган маълумотларга қўра шу вилоятларда бошқоқни дон учун ажратилган ерларнинг 55—80 фойзи ҳайдалган, ҳолоқ. Уруғликни дориллаш борасида ҳам худди шундай манзара кузга ташланмоқда. Хозиргача Сирдаре вилоятида 17, Жиззахда 27, Навоийда 32, Самарқандда 34, Топкентда 41, Қорақалпоғистон Республикасида 45, Қашқадаро вилоятида эса 48 фойз уруғлик дориланганлиги қандай изохлаш мумкин? Текширишлар бир қатор ҳужаликларда уруғлик дориланмасдан туриб экиб юборилганлиги кўрсатди. Ваҳоланки, буғил муҳим агротехник талабининг бажарилиши галла ривожланиши даврида турли касалликларнинг аж олинишига, ҳашаротларнинг тушилиши сабаб бўлади. Бу эса охири-оқибатда ҳосилдорликни пайситиради, ҳужаликларнинг даромадини камайтиради. Шу ўринда уруғлик галлани дориллаш билан боғлиқ бир жиддий масалани таъкидлаш зарур. Вазирлар Маҳкамасининг қарориде уруғлик галла дон маҳсулотлари тайерлаш қорондилан албатта дориланган ва қалокланган ҳолда чиқарилиши зарурлиги белгилаб қўйилган. Бунида галланинг талон-тароқ қилинишига, уғирлинишига қарши қўришчи воситаси сифатида ҳам фойдаланиш кузга тутилган. Ана шу тартибда бизинг жойларда тулук ривожланишига қаршиликни аниқлаган. Хусусан, Сирдаре вилоятининг Шароф Рашидов туманида уруғлик галлани дон маҳсулотлари тайерлаш қорондилан дориланмасдан чиқариш доллари юз бераганлиги маълум бўлди.

Ерни ҳайдаш, уни экишпа тайерлаш, уруғлик донни дориллаш ва бошқа тадбирлар суест бажарилаётганлиги сабабли бошқа жараёнлар ҳам орқата сиғизишмоқда. Қорақалпоғистон Республикаси, Хоразм вилояти ва бошқа шимолги миқтакаларнинг табиий-иқлим шартонини, совуқ бирмунча эртароқ тушиши ҳисобга олиниб, бу жойларда қўзи бошқоқни дон экишни асосан 5 октябрдан тугаллаш кузга тутилган. Афсуски, 1 октябрда булган маълумотларга қўра Қорақалпоғистон бошқоқни дон экиш топширини 29 фойз, Хоразм вилоятида эса 33 фойз бажаришган. Дон экишни тутааллини яна бир қарра қўрастайпти. Текширишларда бир қатор туман ва

ган Сирдаре, Топкент, Жиззах, Самарқанд, Қашқадаро, Бухоро вилоятларида ҳам иш суръати талаб даражасида эмас. Октябр ойининг бошига ҳақида бошқоқни экиш топширини Қашқадаро вилоятида 14 фойзга, Самарқанд вилоятида 15, Жиззахда — 10, Топкент вилоятида — 9, Сирдаре вилоятида эса атиги 4 фойз бажарилаётганлиги қандай изохлаш мумкин? Ваҳоланки, экиш қанчалик қўзибо кетса, усимликнинг ривожланиши пушча кечикади, пировардигача эса ҳосилдорликка пугур элади. Уган йилда дон экишни декабрь ойигача қўзибо юборган ҳужаликларнинг ағчик саботи наҳотки ҳулоса чиқаришпа ундамас? Утказилган текширишлар Сирдаре вилояти Гулистон туманидаги Улугбек номида жамoa ҳужалигида бошқоқни дон учун мулжалланган 890 гектар майдоннинг атиги 14 гектари экиб бўлинганлиги кўрсатди. Самарқанд вилоятининг Иштихон туманида бу қўрастак энгилни 2 фойзга адо этилган. Навоий туманидаги Гайбулла Давлатов раислик қилган «Нарпай» жамoa ҳужалигида бошқоқни дон экиш борасидаги қўрастаклар ҳам қоникари эмас. Чўнги бу ҳужаликда бошқоқни дон учун мулжалланган 1132 гектар майдоннинг энгилни 335 гектари ҳайдован чиқарилган.

Деҳқончиликнинг бошқа соҳаларида булган каби галлачиликда ҳам юқори ҳосилдорликка эришиш қўн жиҳатдан уруғга, унинг навларига, касалликларга чидамлиги боғлиқ. Шуни ҳисобга олиб уруғчилик масаласига булган эътибор йилдан-йилга ортиб бораёпти. Хозирги пайтда деярли ҳар бир туманда уруғлик дон етиштириш билан шуғулланган ҳужаликлар ташкил этилди. Мамақатининг бўйича 150 та ҳужалик галла уруғчилигида исти-сослантирилмоқда. Кейинги икки йилда ҳар бир вилоят, туман, ҳужалик узини уруғлик дон билан таъминлаш қонда қилиб қўйилган бўлса-да, бир қатор туманлар ва ҳужаликлар ана шу муҳим масалата панжа орасидан қаралмоқда. 1996 йили Арнаш, Зафаробод, Дўстлик, Деҳқонбой, Муборак, Қўзғилтепа, Пахтачи, Цайрақ, Чельок, Гузалкент, Меҳнатобод, Оқолтин, Шароф Рашидов, Пискент, Чинноз, Бекобод, Турпан, Қўшқўш, Хоразм туманларида галла уруғлиги жамгарин талаб-эҳтиёжга нисбатан 5—20 фойз даражасида булганлиги бу га жиддий масалата масъулиятсизлик билан қаралганлиги оқибатидир.

Худди шунингдек, Бухоро вилоятидаги Ромитан, Когон, Жиззах вилоятидаги Галлозор, Зафаробод, Мирзакул, Пахтакор, Қашқадародеги Ишпон, Камалчи, Баҳористон, Сурхондародеги Шеробод, Қизилқум, Жарқўрғон, Топкент вилоятидаги Зангиота, Янгиюл, Оханларон туманларида 1996 йили уруғлик дон жамгарин талаб-эҳтиёжнинг 20-45 фойзи даражасида бўлди. Шундай бемалоқчилик оқибатида республика миқсесиде уруғлик дон масаласида қийинчилик вужудта келди. Энг ёмон шунлики, ҳужалик ва туманларда талаб-эҳтиёжга етарли равишда уруғлик дон жамгарин маганлиги хозирги экиш пайтида узининг салбий жиҳатини яна бир қарра қўрастайпти. Текширишларда бир қатор туман ва

ҳужаликларда бошқоқни дон экиш пайтида гектарига 100-150 килограммдан уруғ сарфланаятганлиги маълум бўлди. Ваҳоланки, Вазирлар Маҳкамасининг қарориде сугорилган ерларда камда 250 килограммдан уруғ сарфлаш зарурлиги қатъий қилиб қўрасталиб 100-150 килограмм кам уруғ сарфлаётганлар уруғлик жамгарини йул қўнган камчиликларини, ҳисоботларда қўрасталиб қўрасталишларини ва бошқа гиромликларини шундай йул билан этиб юбормоқчи бўлишяпти. Бу билан улар яна бир қарра уларни, халқимизни ва давлатни алдашмоқда. Белгилаганми дон қарий икки баравар кам уруғлик сарфлаш қандай оқибатларга олиб келиши мулжалланган бўлса-да, бунинг натижасида ҳар бир қаврат метр майдондаги усимлик микдор кам бўлади. Хосилдорлик пасайиб кетади, еринг умри бекор элади. Шу ўринда албатта белгилаган даражада уруғлик сарфлаш зарурлигини таъкидлаш яна бир омили ҳақида айтиб ўтиш зарур. Агар гектарига камда 250 килограммдан уруғлик сарфласа, усимлик майсалари ағчик бўлиб ўсади. Бу эса бегона уларнинг усим имкониятини деярли йўқотлади. Чўнги галла майсаласи усим олчар, у бақуватлашиб, бегона ўт усимига имкон қолдирмайди. Баҳор пайтида эса бегона ўт галла пояси соясиде қолиб кетади. Бир-иккита чиққан ўт эса галла тобора буй чўнча, қуйиб кетади. Шунинг учун ҳам белгилаган нормада уруғлик сарфлаш ҳужаликка камда туман раҳбарларининг қатъий назоратида бўлиши зарур.

Оқориде таъкидлаган барча долзарб масалалар, тилга олинган камчилик ҳамда нуқсонларни кўча Узбекистон Республикаси Қишлоқ ҳужалик вазирига бўлиб ўтган сими орқали кенашта алоҳида таъкидлашиб, бошқоқни дон экишни жадваллаштириш билан боғлиқ вазифалар белгилаб олинди. Кенашта Узбекистон Республикаси Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Х. Жўрабеков бошқарди. Унинг қўриш ва жулворчи сўзиде бошқоқни дон экиш, шунингдек, пахта йиғим-теримини тезлаштириш, чорва озукиси, кечки қартошқани йиғиштириб олиш билан боғлиқ долзарб масалалар алоҳида таҳлил қилиниб, аниқлашган йул-йўриқлар берилди. Узбекистон Республикаси Қишлоқ ҳужалик вазири М. Қўрақалпоғистон Республикаси Вазири Кенашти раиси, вилоятлар ҳокимларининг ахборотларида ҳам қўнги тизим ишларни ушшоққоқ билан утказиш бўйича амалга оширилаган ишлар ҳақида маълумотлар берилди, яъни келаятган муаммоларни изчил бартараф этиш юзасидан қимматли фикр-мулоҳазалар билдирилди. Кенашта жараёнида белгилаган тадбирлар ва баъзи масалаларнинг теъорлик билан ҳал этилганлиги қишлоқ ҳужаликларига қўнги қўнларнинг жадваллаштириш ҳизмати қилиди.

С.САЙДАЛИЕВ
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

ҲАШАРЧИЛАР ХИССАСИ

Далада пахта чаман-чаман очилган. Дустлик тумани далалари ҳам бугун оламлар билан гажум. Қўриқ меҳнатчилари қалб қўри ва пешона тери ҳисобига етиштирилган оқ олтинни ени совиши кўнларга қолдирмасдан териб олиш учун астойдил меҳнат қилишмоқда.

Туман меҳнатчилари жорий йилда давлатга 50 минг тонна оқ олтин сопишан режасини таъинлаган. Бунинг учун имконинг етарли. Маълум 17 минг 800 гектар майдонда малакани ҳам эгаси ҳосил бор. Айни пайтда барча ҳужаликларда йиғим-терим жадваллашяпти. Қул терилган 10 минг нафардан ортиқ киши қатнашяпти. Айниқса, Қосим Раҳимов номида ширкатлар уюшмасида бу иш яхши ташкил этилган. Мавсумда Хавонид Мадумаров бошлик 328 нафар уй бекаси ҳам фаол қатнашяпти.

Терим мавсумида марказий касалхона жамoаси, дон маҳсулотлари қоронхаси, 28-агрокорхона, «Қамолот» туман ешлар қодективни, халқ маорифи, маданият бўлими, молчи бўлими ҳам муносиб ҳисса қўнатишлар.

Турдибой СОЙНАЗАРОВ.

Қибрай туманидаги Нормухаммедов номида жамoa ҳужалигида боддорчилик ва мева-сабзавотчилик асосий тармоқлардан бири ҳисобланади. Айни пайтда ҳосилни йиғиштириб олиш қизига давом этмоқда. Ҳўжалик деҳқонлари ишни яхши ташкил қилганликлари боис маҳсулотлар шартномада қўрасталинган жойларга ўз вақтида жўнатиляпти. Шу билан бирга юборилаётган мева ва сабзавотларнинг сифатида алоҳида эътибор беришмоқда.

СУРАТЛАРДА: 1. Ҳўжалик раҳбари Абиджон Султонов (чапда) ва бригада бошлиғи Абдишукор Мажидовлар мевалар сифатини кўздан кечиришмоқда. 2. Болринг йиғиштириб олинган пайт. 3. Сабзавотларни саранжомлашда Гулмира Эъзатнова бошқаларга урناк бўлмоқда.

Н.МУХАММАДЖОНОВ олган суратлар.

ТЕРИМ АВЖИДА

Чортоқ туманидаги Навоий номида жамoa ҳужалиги пахтакорлари жорий йилда 700 гектар майдонга уруғ қаллаб, 2.550 тонна оқ олтин етиштиришга азаму қарор қилишган. Ҳўжаликда 25 та бригада бўлиб, уларга деҳқончиликнинг сир-синоатини дукта беладиган тажрибали кишилар етакчилик қилишмоқда.

Айни кунларда ҳужалик далаларида пахта йиғим-терими қизгин олиб боришмоқда. Еқубжон Усмонов, Олимжон Аъзамов, Едгорати Бойхонов, Мамажон Мусавалар етакчилик қилаётган бригадаларнинг заршунослари маррани забт этиш арафасида.

Ҳўжаликда 820 та теримчи ишлаяпти. Шунингдек, шаҳар, туман маориф бўлими, ДО-СААФ ташкилоти, меҳнатда биллим юрти, нон комбинати ишчи-хизматчилари ердама келишган. 200 нафар ҳашарчи заршуносларга қумаклашмоқда. Қўнга 65,5 тонна оқ олтин териб олиниб, давлат хирмони юксалишига муносиб ҳисса қўшилмоқда.

— Барча бригадаларда ялпи сафарбарликни таъминлаб, мавсумни қутаринки руҳда утказиш учун тадбирлар белгилаб олинганлиги йиғим-терим суръатини оширмоқда, — дейди ҳужалик бошқаруви раиси Муталжон Раҳматов. — Пахтакорларимиз етиштирилган мул ҳосилни нест-нобул қилмай йиғиштириб олиш учун бор имкониятларини ишга солмоқдалар.

Чиндан ҳам раис ҳақ гапни айтиди. Қўннинг ҳар бир лақиқона сини тағимат. Ундан оқилонда фойдаланган деҳқон зафар маррасини барвақт эгалаб, меҳнатига яраша даромад бўлади.

Эркин Тўлаганов,
«Қишлоқ ҳаёти» мухбири.

МАТБУОТ СЎЗИНИНГ ТАБСИРИ

«ВАЪДАБОЗ МУДИРЛАР, АРИГА ИН БЎЛГАН АГРЕГАТЛАР»

Машина терими — иш уюми. Бун яхши билган раҳбарлар пахта йиғим-теримига пухта ҳозирлик қўришди. Техникани мавсумда бекўрсон ишлаши учун уни ўз вақтида сифатли созлади.

Тошлоқ туманидаги Х. Марозқов номида «Фарғона» жамoa ҳўжаликлар раҳбарлари эса терим агрегатларини ўз вақтида таъмирлашни унутиб қўйишди. Натигада опоқ очилди ётган оқ олтинни тез ва соиз териб оламий вақти бой беришяпти. «Қишлоқ ҳаёти» рўзномасининг шу йил 27 август сониде юқориде номлари тилга олинган ҳўжаликларнинг таъминот ва таъмирлаш устаконаларидаги техникаларни қаровисиз, таъмирсиз, очик ҳавода зағи босиб ётганлиги «Ваъдабоз мудирлар, арига ин бўлган агрегатлар» сарлавҳали мақолада таъкид қилинган эди.

Яқинда Тошлоқ тумани ҳокими С. Мирзаев имзоси билан шу мақолага жавоб келди. Унда шундай дейилади:

Рўзноманинг 1996 йил 27 август сониде чоғ этилган «Ваъдабоз мудирлар, арига ин бўлган агрегатлар» сарлавҳали таъкидий мақола босиб чиқаришган эди. Унбу мақолада тумандаги Х. Марозқов номида «Фарғона» жамoa ҳўжаликлариде пахта

йиғим-терим мавсумида техникаларни тайерлаганидаги суест-кашчилар таъкид қилиниб, камчиликлар рўй-рост очиб ташланган эди.

Туман ҳокимлиги бу мақолага катта эътибор билан қараб, мақолаани ҳоким ўринбосарлари, машина-трактор парки раҳбарини ва мутахассислари, туман агропоянат уюшмаси раҳбарияти, жамoa ҳўжаликлари бошқарувлари раислари иштирокида муҳокама қилди.

Техникани таъмирлари ишла жиддий камчиликлар йул қўйганлиги учун машина-трактор паркининг бош раҳбари Н. Аҳмедов, таъмирлаш ишлари устидан назоратни суьастиргани учун туман давлат техника назорати бош инженер инсентири Б. Еқубовлар оғохлантирилди. Техник қўриқча яхши тайерлагич қўраганликларни, таъмирлаш ишларининг сифатсизлиги, ўз ишларига сувоққонлик билан қараганликларни учун туман машина-трактор паркининг Х. Марозқов номи бўлим бошқарувчиси М. Шоматова, устакона мудир О. Йўлдошевга, «Фарғона» бўлим бошқарувчиси И. Мамасидқовга, устакона мудир У. Ашуровларга қаттиқ ҳайфсан эълон қилинди. О. Йўлдошев ва И. Султоновларга икки ойлик иш ҳақлари микдориде жарима солинди.

Пахта йиғим-терими мавсумида ишларни ташкил қилишни яхшилаш, муаммоларни уришда ҳал қилиш мақсадида туман ҳокимининг биринчи ў

1996— Амир Темура йили

Шахрисабзга шундоқ қирверинида қизимиз «Буюк Соҳибқирон Амир Темура 660 ёшида» деган улкан сувага тушди. Шунда ҳамроҳим — кекса ўқитувчи Маҳмуд ака йиқиб берди: — Қуртисизми, шахрисабзликлар Соҳибқироннинг муборақ туйига тайергарликни қизин олиб бормоқдалар. Шаҳарнинг марказига яқинлашганимизда «Хамшаҳарлар! Муқаддас «Амир Темура» ордени муборақ бўлиши» деган суварини ўқидик. Маҳмуд ака деди: — Президентимизнинг Шахрисабзни «Амир Темура» ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармони кутлуғ иш бўлди-да! Бу эътироф, юртдошларимизни гоятда руҳлантириб юборди. Шаҳарни айлансангиз, одамлар билан гаплашсангиз, бу кутаринки руҳни ҳар қаламда сезишингизга ишонман.

ОҚСАРОЙГА ҚАЙТИШ

РЕПОРТАЖ

— Бу ерда фақат эрта тонгда ва кечқурун қоронғу тушганда, яъни бир кунда икки марта одамлар йиғилади, — деди штаб эшпиги олтида учратган қизимиз — Шахрисабз тумани ҳокими Шўхрат Абдуллаев. — Йиғилиш узоқ давом этмайди. Чунки, баҳслашиб ҳал қилинадиган муаммолар йук. Ишнинг бориши қисқача тахлил қилинади, таклифлар бўлса — эшитилади. Навбатдаги нафилар белгилаб олинади — вассалом! Кунги кечаги штаб йиғилишида тайергарлик ишлари билан обдон танишган вилоят ҳокими Озод Пармонов ишлари эътибор этди, аниқ топшириқлар берди. Худо хоҳласа, Соҳибқирон ҳазратларининг табаррук туйини ерут юз билан кутиб оламиз.

тилган ерга ҳаммадан олдин чим етказиб бўлиши. Булажак хиебонлар одамлар ва техника билан ниҳоятда ганжум. Бир гуруҳ кишилар цемент қоричиётан бўлишса, иккинчи гуруҳ тупроқни жойга чим етказишти. Йигирма-йигирма беш ешлардаги уч йилги янгилик текисланган ердаги гишт-тошларни териш билан машғул. Икки киши фаввораларга хизмат қилаётган ерости қувурларини текшириб қуришяпти.

ТАБИАТ ВА ИНСОН

Сирдарё вилоятидаги М.Ломоносов номи 28-ўрта мактабда таълим-тарбия ишлари намунали йўлга қўйилган. Айни пайтда «Янгиобод» деҳқон хўжалиги ҳудудидеда жойлашган бу билим масканидеда ўқувчиларга турт тилда дарс ўтилмоқда. Ўзбек, рус, қозоқ ва тожик тилларида сабоқ тинглаётган ёшлар ҳақ таълими имкониятлари кенгаётганидан беҳад хурсандлар. Улар моҳир педагоглардан билим сирларини ўрганишяпти. Айниқса, бу даргоҳда 18 йилдан бери математика фанидан дарс бераётган Марҳамат Завқиёва жамоада катта обрў-эътибор қозongan. Муаллимнинг иқтидорли шогирдлари бир неча бор вилоят миқёсидаги математика олимпиадаларида қатнашиб, биринчи ўринни олишга сазовор бўлишган. Суратда: Марҳамат Завқиёва дарс ўтаётган пайт. Усмон УСМОНОВ олган сурат.

КУТЛАЙМИЗ

Қадри Алҳам Исмоилов! Сизни Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ хўжалик вазирлиги жамоаси, мамлакатимизнинг турли вилоят ва туманларида, хўжалиқларида меҳнат қилётган ҳамкасбларингиз, дусту қадронларингиз, шогирдларингиз, қавму қариндошларингиз номидан муборақ олтмиш ешингиз билан чин

«ОҚ ОЛТИН — 96» ТАНЛОВИГА МАРҲАМАТ!

Шу кунларда мустақил мамлакатимизнинг барча минтақаларида пахта йиғим-терими тобора қизимоқда, Дефоляция сифатли утказилиб, гуза барги яхши тукилган, пахта қийғос очилган пайкаларда зангори кемалар ҳам жавлон ураятти. Ҳосил йиғим-терими барча тармоқ ходимлари сингари пахтакорлар учун ҳам энг масъулиятли, долзарб палла ҳисобланади. Шу мавсумда йил — ун икки ой мобайнида пешона тери тукиб, қилинган фидокорона меҳнат натижаси кузга ташланади. Юқори самарадорликка эришиш кўп жиҳатдан йиғим-терим мавсумининг уюшқоқлик билан утказилишига, сафарбарлик таъминланишига боғлиқ. Шуни ҳисобга олиб «Қишлоқ ҳаёти» газетаси тахир ҳайъати пахтакорлар ва уларга елкадош бўлган соҳалар намояндларининг йиғим-терим давридаги фидокорона меҳнатини, қийинчиликларни бартараф этиш йўлидаги изланишларини тулақонли, бадий жиҳатдан жозибали ёритиш мақсадида энг яхши очерклар, туркум мақолалар, лавҳалар, репортажлар ва сермазмун фотосуратлар учун ижодий танлов утказишга ҳамда уларга ғолибларини рағбатлаштиришга қарор қилди. Танлов учун қуйидаги пул мукофотлари таъсис этилди:

- I ўрин учун — 5 миң сўм;
II ўрин учун — 3 миң сўм;
III ўрин учун — 2 миң сўм.

Ижодий танлов пахта йиғим-терими мавсуми туганидан сўнг якунланади. Ёзувчилар, журналистлар, фотомухбирлар ва бошқа ижодкорларни танловда фаол қатнашишга даъват этамиз.

Тошкент шаҳар Миробод туманидаги «Барака» ишлаб чиқариш савдо-тижорат фирмаси тугатилди. Давволар эълон чиққан кундан бошлаб бир ой давомидеда қабул қилинади.

ИШГАТТИ ХАБАРЛАР

АНДИЖОН. Шахрисабз қирғоғида бахт уйи очилди. 1-механизацияланган кўча-ма колонна қурувчилари республика мустақиллигининг беш йиллиги шарофига қуриб битказган икки қаватли бино шаҳарнинг кўркам иморатлари билан бири бўлиб қолди. Унинг хоналарини кўн гуз қурувчилар ва расомлар безашди. Кўн йиллик хонаки гуллар бахт уйига байрамона тус бағишляди. Бахт уйининг тантанали очилиш чоғида Раҳманбек ва Ойнураҳон Матқаримовлар билан Садриддин ва Ферузхон Азимовлар никоҳдан ўтгалари тўғрисидаги гувоҳнома олдидлар. ҚАРМАНА шаҳрида вилоят ўрта маълумотли тиббиёт ва фармацевтика шифобахшилик маддасини ошириш билим юрти очилди. Бу ерда йилга 1200 ходим малака оширади. Илгари улар бошқа вилоятларга бориб ўқиб келар эдилар. НУКУС шаҳри ҳокимлигининг қарорига мувофиқ темир йўл вокзали маданият ва истироҳат боғи олдидеда буюк соҳибқирон Амир Темура номи билан аталдиغان бўлди. Бу боғ меҳнатқилларнинг сўлими оромгоҳи бўлиб қолади. БАЛИКЧИ туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги қишлоқлари аҳолиси хонадонларига табиий газ келди. Бунга қўшни Чинобол қишлоғидаги газ тақсимлаш станцияси таъмирланиб қуввати оширилгани ва турт километрли катта босимдаги газ қувурлари тортилгани туйғайи эришляди. Бу эса қўшни қишлоқларини ҳам газ билан таъминлаш имконини беради. НАВОИЙ вилояти Хатирчи туманидаги «Зарафшон» жамоа хўжалиги ёниқ турдаги ҳисдорлик жангитига айлантирилди. Навоий туманидаги «Ўзбекистон» жамоа хўжалиги аъзолари ҳам ана шу йўлни ташляди. Эндиликда улар янгича иш услубининг афзаллигини амалда исботляди.

Серқуёш Ўзбекистонимизда ўсаётган оддий гиёҳдан тортиб шаҳар-қишлоқларимизнинг хуснига-хусни қўшаётган манзарали даракларнинг ҳам ўз сир-сироти, шифобахшилик хусусиятлари кўп. Ҳазрат бобоқалонимиз Ибн Сино турли касалликларни даволашда манзарали ва мевали дараклардан ҳам фойдаланганлар. Бундай даракларнинг пустилоғи, япроғи, куртаги, елими, уруғи, ҳатто илдизи ҳам миңг дардга шифо.

НАЪМАТАК Наъматак — энг шифобахш бўлиб, ундан тайерланган дамламалар жигар, ут қолчасининг ялғизланиши, ичак, буйрак, қовуқ касалликлари учун ишончли доридир. Негаки, наъматакнинг барча қиллари тазаловчи суолтирувчи хусусиятга эга, айниқса унинг гуллари бу борда ута шифобахшлар.

Наъматак қулоқдаги қуртларни улдиради, қулоқ шаниғиллаши ва гувиллашга, шунингдек тиш оғриғига фойда қилади. Еввойи наъматак пешонага чапласа, бош оғриғини босади. Унинг барча турлари тикималарни очади. Айниқса, наъматак томоқдаги ва болосумон безлардаги пишлар учун фойдали.

ЗАЙТУН Зайтун егининг ҳамма турлари балани қувватли қилувчи, ҳаракатни мойил қилувчи ва ҳароратни сундирувчи.

Зайтун егининг эскисини куз хиралашганга қарши суртма қилинади. Елимни кузга тушган парда (оқ) ва мағуз катламнинг дағалланишига қарши ишлатилади. Япроғининг шираси куз гуллагининг ирғиб қиқилишига, кузининг мағуз пардаси яраларига ва кузга тушган назага қарши ишлатилади.

МАЖНУНТОЛ Мажнунтолнинг пустилоғи ва елими ниҳоятда шифобахшидир. Елимини тишли йўли билан олинади. Мажнунтол егочининг қу-

ИБН СИНО САБОҚЛАРИ

лини сирка билан сугалга қуйилса қуритади. Пустилоғи сочи буйайдиган буюқ вазиғасини бажарди. Қайнатмаси подагага қуйилган энг яхши дори ҳисобланади. Агар баргининг ширасини гул еги билан анор пустидага қайнатиб, қулоққа томизилса, қулоқ оғриғини қолдиради. Унинг елими ва гули куз хиралашини йўқотади. Унинг пустилоғи ва меваси қон туфлашда фойдали.

ТОЛ Толнинг гули ва суви бош оғриғини босади. Қулоқдан йиринг оқилиши даволайди, бу борда ҳеч бир нарса тол баргини эзиб олинган сувиға етмайди. Унинг елими ҳам кучсизланган кузга жуда фойдали.

Толнинг суви жигар тикимлари ва сарик касалига ишончли даводир. Толнинг барги суякларга етиб борган жароҳатларга энг яхши малҳамдир. Тол қулини сирка билан қушиб суртилса, сугалларни қучиради, бу ўз навбатида учқуларни кетказиши ҳам доридир.

ҚАРАҒАЙ Қарағайнинг уруғи кўкрақдан балгани кучишига ердан беради, елимнинг эса эски йўлталға фойдаси катта. Айниқса бу

даракнинг барглари исник шилларга боғласа, шифо беради. Унинг ивнтмаси еки қайнатмасига сирка қушиб тиш оғриғидеда чайқалса, оғриқ қолади. Қарағай пустилоғини янгиб жароҳатларга сеписла фойда қилади, агар унинг баргини янги жароҳатларга ишлатилса, уларнинг йиринлаб кетишининг олдини олади.

САВР Савр қон туфлашда, қийналиб йуғалашда фойдали. Эски йуғалашда савр бужурини шароб билан қушиб ичирилди. Шунингдек, унинг қайнатмаси ҳам бу касалликларда шифодир.

Савр барги, шохлари ва айниқса бужури янгилигида ва юмшоқлиғида қаттиқ аъзолардаги жароҳатларни битказди. Арпа ун билан қушиб ишлатилганда учқука фойда қилади. Баргининг янғиси ва бужурини қуйиб боғласа даб-ба касали учун яхши даво бўлади. Савр бужурини анжир билан қушиб, майин янгиб бурунга шилқ дори қилинса ортиқча эти кетказди. Сиркадаги қайнатмаси эса тиш оғриғини тўхтаатади.

БАҚАТЕРАК Бақатерак меваси асал билан суртма қилинса кузни қувватли қилади. Япроғининг шираси эзиб олинб илтиб, қулоққа томизилса, унинг оғриғини босади. Меваси тутқаноқ касаллиғига фойдали.

ҚАЙРАҒОЧ Қайрағоқ илдизи ва япроғининг қайнатмасини синган суякларга қуйилса наф беради. Унинг қобити ва япроғи калтак етанда жароҳат олган жойларга ва бошқа жароҳатларга қуйилса, уларни бириктиришга ердан беради.

«Нефтич» билан учрашувда ҳам «Дустилик» асли химояга утиб олгани йук. Пировард натижада 1:2 ҳисобидеда ютказгани билан

«Хар нарсага бойсан жонажон ўлкам.»

ШИДАДАТЛИ БАҲСЛАР

«Наврў» уйинида турти келди. Бу икки команда қайси бир жиҳатлари билан ушлаб кетади. «Наврў» ҳам, «Янгиер» ҳам қули жамоаларга қарши далил туп суриб, ишқибозлар ва мутахассислар тахминига сазовор бўлиши ҳам мумкин. Айни чоғда қулимағанда йирикҳисобда учрашувини бой бериб қуйили ҳам ҳеч гапмас. Бу шундан далолат берадики, ишбу икки команда ўз услубига эга бўлиш йулида иланмоқда. Саъй ҳаракатлар изчил давом эттирилса, вақти келиб Янгиер ва Андижонда ҳам медаллар учун баҳс юриштига қодир футбол жамоалари юзага келиши ажабмас.

Тошкент вилоятининг «Дустилик» командаси бу борда яққол мисол бўла олади. Зеро, утган йили ва бу йилги командалар уртасида осмон билан ерча фарқ борлек туюлади. Олдинги йиллари «Дустилик» барқарор уйини билан муҳлисларни хурсанд этишининг улдасидан чика олмаган бўлса, бу йил мамлакат биринчилиғида ҳам, биллур соврин учун баҳсларда ҳам юқори мавқеаларда бормоқда. «Нефтич» билан учрашувда ҳам «Дустилик» асли химояга утиб олгани йук. Пировард натижада 1:2 ҳисобидеда ютказгани билан

ЭМАЛЬ ВА БЎЁҚЛАР СОТИБ ОЛИНГ!

ТОШКЕНТДАГИ ТАШКИЛОТ ПФ-115 МАРКАЛИ ҲАВОРАНГ ЭМАЛЬ, ТУНУКА ТОМ УЧУН МУЛЖАЛЛАНГАН БЎЁҚЛАРНИ СОТАДИ. Телефонлар: 33-43-42, 67-75-73.

Бош муҳаррир Неъмат ЁКУБОВ
Рўзнома тахрир ҳайъати: Расулмат ҲУСАНОВ, Мирзажон ИСЛОМОВ, Маҳмуд МИРЗАЕВ, Эркул ЗИКРИЕВ, Сиддиқжон МУҲАМЕДЖОНОВ, Мирғиёс ҚАЮМОВ (бош муҳаррир уринбосари), Суннатилла САЙДАЛИЕВ, Обиджон ҒОҒУРОВ (масъул котиб), Равшан БОБОМУҲАМЕДОВ.

ҲОМИЙ: «Ўзқишлоқ хўжалиқ таъминот тугатмиш» давлат-ширкат кумптаси
«Қишлоқ ҳаёти» — «Қишлоқ ҳақиқати» газетасининг вориси

МАНЗИЛИМИЗ: 700083, ТОШКЕНТ, МАТБУОТЧИЛАР КЎЧАСИ, 32
ТЕЛЕФОНЛАР, Муҳаррир уринбосарлари — 33-44-43, 33-16-27. Масъул котиб — 33-09-93.
Деҳқончилик бўлими — 36-56-35, 36-54-51. Ижтимоий ҳаёт бўлими — 36-56-34. Маданият, адабиёт ва санъат бўлими — 36-56-36. Ахборот ва спорт бўлими — 36-54-54. Шикоят, хат ва маъмурий органлар бўлими — 36-54-52.